

**Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych
 śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, sposoby sprawdzania
 osiągnięć uczniów oraz tryb i warunki uzyskania oceny wyższej z muzyki**

Klasa 4

Podręcznik „Wszystko gra” (Nowa Era)

Temat lekcji	Ocena Dopuszczająca (2)	Ocena Dostateczna (3)	Ocena Dobra (4)	Ocena Bardzo Dobra (5)	Ocena Celująca (6)
Rozdział I. Barwy jesieni					
1. Niech połączy nas muzyka!	Z pomocą nauczyciela śpiewa fragment utworu „Łączy nas muzyka”.	Śpiewa piosenkę w grupie i reaguje ruchem na „Marsz ołowianych żołnierzyków” P. Czajkowskiego.	Śpiewa piosenkę poprawnie rytmicznie i zachowuje bezpieczne granice w zabawie.	Samodzielnie i czysto śpiewa utwór oraz formułuje wnioski o roli muzyki w życiu.	Proponuje własny, autorski układ ruchowy do słuchanego utworu i pełni rolę lidera grupy.
2. Rytm jest wszędzie	Powtarza za nauczycielem bardzo prosty, miarowy rytm lub puls.	Klaszcze podstawowy rytm i z pomocą podręcznika wymienia podstawowe wartości nut.	Samodzielnie realizuje akompaniament perkusyjny i zna całą nutę, półnutę oraz ćwierćnutę.	Bezbłędnie koduje i odczytuje trudne wartości nut (ósemki, szesnastki, pauzy).	Korzystając z programu komputerowego lub aplikacji, samodzielnie tworzy własny zapis rytmiczny.
3. Rytmiczne zabawy	Naśladuje proste, pojedyncze gestodźwięki pokazywane przez nauczyciela.	Bierze udział w grupowej ilustracji dźwiękowej burzy z użyciem gestodźwięków i tataizacji.	Sprawnie wykonuje schematy rytmiczne, łącząc klaskanie, tupanie i sylaby rytmiczne.	Samodzielnie tworzy i prezentuje złożone układy rytmiczne, aktywnie pomagając grupie.	Obejmuje rolę dyrygenta w zespole rytmicznym, precyzyjnie kontrolując wykonanie zadania.
4. Dźwięki na pięciolinii	Wskazuje na tablicy lub w podręczniku klucz wiolinowy i pięciolinię.	Z pomocą podręcznika wymienia i śpiewa nazwy solmizacyjne gamy.	Poprawnie odczytuje i zapisuje podstawowe wysokości dźwięków na pięciolinii.	Bezbłędnie zapisuje nuty, rozdziela ich wysokości i czysto śpiewa „Śpiewankę do- re-mi-fanka”.	Samodzielnie improvizuje i zapisuje na pięciolinii krótką, poprawną linię melodyczną.
5. Gramy na instrumentach	Prawidłowo trzyma flet prosty lub dzwonki podczas lekcji.	Wydobywa pojedyncze dźwięki z pomocą nauczyciela (np. c, d, e).	Gra proste ćwiczenie muzyczne, stosując poprawne chwyt fletowe h ¹ , a ¹ , g ¹ .	Płynnie i czysto gra gamę C-dur oraz „Jesienną melodię” w zespole klasowym.	Bezbłędnie realizuje partię instrumentalną w duecie lub terecie, idealnie

					współbrzmiać z innymi.
6. Dzień Edukacji Narodowej	Śpiewa fragmenty piosenki „Święto nauczycieli” wraz z klasą.	Śpiewa całą piosenkę w grupie, przyjmując odpowiednią postawę ciała.	Poprawnie śpiewa utwór, dbając o czystość dźwięku i higienę głosu.	Śpiewa piosenkę solowo lub w małej grupie, świadomie zmieniając tempo oraz dynamikę.	Przygotowuje oprawę wokálną na szkolną uroczystość lub proponuje własne ćwiczenia dykcyjne.
Warsztat muzyczny – podsumowanie	Odtwarza proste ćwiczenia powtórzeniowe przy wsparciu nauczyciela.	Rozpoznaje podstawowe pojęcia z marginesu podręcznika z tematów 1–6.	Samodzielnie wykonuje zadania powtórzeniowe i nazywa dźwięki na pięciolinii.	Bezbłędnie syntetyzuje wiedzę z podrozdziału, samodzielnie improwizuje proste rytmy.	Twórczo improwizuje krótkie formy muzyczne głosem i ruchem na zadany temat jesienny.
7. Wolno i szybko – tempo w muzyce	Rozróżnia w słuchanym utworze tempo wolne od szybkiego.	Z pomocą podręcznika odczytuje pojęcia: largo, andante, allegro.	Poprawnie przyporządkowuje włoskie oznaczenia do temp i gra nowe chwytty fletowe f ¹ , e ¹ , d ¹ .	Wyjaśnia wpływ tempa na nastrój, tłumaczy rolę metronomu i dyrygenta w muzyce.	Samodzielnie wyszukuje w Internecie i prezentuje klasie utwory jako przykłady zmian temp.
8. Głośno i cicho, czyli dynamika	Reaguje na wyraźne zmiany głośności (cicho – głośno) w utworze.	Zna i poprawnie wskazuje pojęcia piano (p) oraz forte (f).	Stosuje w śpiewie i grze określenia mp, mf oraz wykonuje chwytty fletowe c ¹ i c ² .	Płynnie wykonuje gamę C-dur na flecie, kontrolując dynamikę poprzez siłę zadęcia.	Projektuje i wykonuje etiudę dynamiczną na instrumentach perkusyjnych (od szeptu do huku).
9. Gdy piosenka z wojskiem szła	Śpiewa refren pieśni „Przybyli ułani” w grupie klasowej.	Śpiewa całą pieśń z klasą i maszeruje w rytm muzyki wojskowej.	Śpiewa pieśń poprawnie rytmicznie z podziałem na wyznaczone role.	Samodzielnie wyjaśnia historyczną rolę muzyki wojskowej i jej marszowy rytm.	Wyszukuje w mediach inną tradycyjną pieśń żołnierską i samodzielnie opracowuje jej kontekst.
10. „Mazurek Dąbrowskiego”	Przyjmuje postawę zasadniczą i śpiewa z pamięci 1 zwrotkę hymnu.	Zachowuje należytą powagę i śpiewa z pamięci 2 zwrotki hymnu narodowego.	Śpiewa poprawnie 4 zwrotki hymnu i stara się grać melodię na flecie (chwytty b1, d2).	Bezbłędnie śpiewa cały hymn, gra go na flecie (z kropką przy nucie) i zna historię powstania.	Przygotowuje i prezentuje za pomocą narzędzi cyfrowych projekt o tradycjach patriotycznych.

Warsztat muzyczny – podsumowanie	Wykonuje proste ćwiczenia rytmiczne pod dyktando nauczyciela.	Odtwarza ćwiczenia z tataizacją i poprawnie reaguje na sygnały muzyczne.	Samodzielnie rozwiązuje zadania tekstowe podsumowujące cały dział I.	Wykazuje się pełną samodzielnością, czyta nuty literowo i muzykuje w zespole klasowym.	Wspólnie z grupą tworzy oryginalną ilustrację dźwiękową z użyciem instrumentów i głosu.
---	---	--	--	--	---

Rozdział II. Zimowy czas

1. Świąteczne tradycje	Wymienia dwie podstawowe tradycje bożonarodzeniowe w Polsce.	Śpiewa w zespole kolędę „Wśród nocnej ciszy”, czytając tekst z podręcznika.	Definiuje pojęcia kolędy i jasełek, poprawnie śpiewa wybrane utwory świąteczne.	Gra melodię „Lulajże, Jezuniu” na instrumencie i wyjaśnia obrzędową funkcję muzyki.	Prezentuje przy użyciu technologii dokumentację świątecznych tradycji muzycznych swojego regionu.
2. Kolędujemy!	Wykonuje najprostsz, miarowy puls na trójkącie lub bębenku.	Śpiewa kolędę „Przybieżeli do Betlejem” i gra prosty akompaniament perkusyjny.	Definiuje pojęcia aranżacji i akompaniamentu, poprawnie gra melodię na dzwonekach.	Świadomie rozróżnia aranżacje kolęd i stosuje w grze na flecie trudny chwyt gis1.	Tworzy własną propozycję akompaniamentu perkusyjnego z przedmiotów codziennego użytku.
3. Wysoko i nisko – rodzaje głosów	Rozróżnia słuchowo głos kobiecy (żeński) od męskiego.	Wie, że głosy dzielą się na wysokie i niskie; zna podstawowe zasady higieny głosu.	Poprawnie definiuje i rozróżnia wsłuchanych utworach głosy: sopran, alt, tenor, bas.	Analizuje barwę głosów w słuchanych przykładach i stosuje prawidłową emisję.	Przeprowadza prezentację dla klasy na temat zasad ochrony głosu w okresie mutacji.

SEMESTR II

4. Zima malowana dźwiękami	Słucha fragmentu „Zimy” A. Vivaldiego i określa ogólny nastrój utworu.	Śpiewa piosenkę „Zima dźwiękiem malowana” w grupie klasowej.	Rozumie pojęcie muzyki ilustracyjnej i wskazuje elementy budujące zimowy nastrój.	Samodzielnie tworzy dźwiękowe ilustracje zimowe (odgłosy śniegu, wiatru) na instrumentach.	Formułuje dociekliwe pytania dotyczące powiązań muzyki ilustracyjnej z malarstwem i poezją.
5. Muzyczny prezent dla babci i dziadka	Wskazuje w śpiewanej piosence, gdzie jest zwrotka, a gdzie refren.	Śpiewa z pamięci tekst „Samby dla babci i dziadka” w zespole.	Definiuje formę muzyczną piosenki jako AB (zwrotka-refren).	Korzystając bezpiecznie z Internetu, samodzielnie przygotowuje	Przygotowuje i koordynuje klasowy projekt nagrania wykonania piosenki z

				listę utworów na prezent.	podziałem na sekcje.
6. Cudowne dzieci muzyki	Kojarzy nazwisko Fryderyka Chopina jako wybitnego polskiego kompozytora.	Czyta z podręcznika ciekawostki o dzieciństwie W.A. Mozarta i N. Paganiniego.	Rozpoznaje brzmienie fortepianu i skrzypiec w słuchanych utworach tych twórców.	Korzystając z encyklopedii lub sieci, samodzielnie przygotowuje i omawia prezentację o kompozytorze.	Przygotowuje i referuje rozbudowany projekt o znaczeniu twórczości Chopina dla kultury światowej.
7. Warsztat muzyczny – podsumowanie	Uczestniczy w grupowych ćwiczeniach powtórzeniowych pod okiem nauczyciela.	Rozpoznaje i nazywa podstawowe kolędy na podstawie ich rytmu.	Samodzielnie rozwiązuje zadania podsumowujące wiadomości z całego działu II.	Wykazuje pełną wiedzę o głosach ludzkich, twórcach i gra zimowe melodie na instrumencie.	Wspólnie z grupą przygotowuje i prezentuje autorską scenkę inspirowaną życiem kompozytora.

Rozdział III. Rytm wiosny

1. Instrumenty perkusyjne	Wymienia dwa instrumenty perkusyjne (np. bęben, trójkąt).	Rozróżnia podstawowe sposoby wydobywania dźwięku (uderzanie, potrząsanie).	Dokonuje poprawnego podziału instrumentów na melodyczne i niemelodyczne.	Bezbłędnie rozpoznaje brzmienie 5 różnych instrumentów perkusyjnych w nagraniu.	Tworzy skomplikowaną, wielogłosową strukturę rytmiczną w zespole, dbając o wyraz artystyczny.
2. Rytmiczne rozgrywki	Przynosi materiały codziennego użytku potrzebne na lekcję muzyki.	Z pomocą instrukcji nauczyciela składa prosty instrument perkusyjny.	Wykorzystuje wykonany instrument do realizacji podstawowego rytmu w grupie.	Samodzielnie projektuje, buduje instrument i gra na nim, reagując na gesty dyrygenta.	Koordynuje grupowe rozgrywki rytmiczne, precyzyjnie odpowiadając na zaawansowane gesty.
3. W wiosennym nastroju	Słucha utworów „Wiosna” Vivaldiego i „Poranek” Griega, zachowując ciszę.	Naśladuje głosem proste odgłosy przyrody i śpiew ptaków.	Wyjaśnia pojęcie muzyki programowej oraz rozpoznaje jej elementy (tempo, wysokość).	Naśladuje śpiew ptaków na flecie prostym z wykorzystaniem techniki frullato.	Przygotowuje własny esej dźwiękowy łączący nagrania natury z fragmentami muzyki klasycznej.
4. Wielkanocne tradycje	Śpiewa refren piosenki „Mazurek wielkanocny” z grupą.	Śpiewa całą piosenkę i wymienia dwa wielkanocne	Definiuje pojęcie muzyki ludowej oraz wskazuje jej	Samodzielnie wyszukuje w mediach i omawia tradycyjne	Rozpoznaje po brzmieniu i wyglądzie rzadkie instrumenty

		zwyczaje w Polsce.	cechy charakterystyczne.	instrumenty ludowe swojego regionu.	ludowe (gęśle, suka biłgorajska).
5. Krakowiak – taniec narodowy	Wie, że krakowiak to polski taniec narodowy.	Tańczy podstawowy krok cwału boczego w parach lub kole.	Wymienia 5 tańców narodowych i zna cechy krakowiaka (metrum 2/4, akcent).	Wyjaśnia pojęcie synkopy, poprawnie wykonuje krok krzesany i opisuje strój krakowski.	Samodzielnie analizuje i porównuje kontekst kulturowy oraz cechy rytmiczne różnych tańców.
6. Nasze majowe święta	Śpiewa piosenkę „Biało-czerwony dzień” wraz z klasą.	Wie, jakie święta narodowe obchodzimy 1, 2 i 3 maja w Polsce.	Poprawnie śpiewa pieśń „Witaj, majowa jutrzeńko” z zachowaniem rytmu.	Samodzielnie wyszukuje w Internecie informacje o kontekście historycznym majowych pieśni.	Tworzy na instrumentach perkusyjnych autorski układ inspirowany ceremonialną muzyką.
Warsztat muzyczny – podsumowanie	Bierze udział w powtórzeniu wiadomości o rytmie i instrumentach.	Poprawnie klaszcze schematy rytmiczne z użyciem podstawowych wartości nut.	Samodzielnie rozwiązuje ćwiczenia słuchowe dotyczące instrumentów perkusyjnych.	Sprawnie realizuje ćwiczenia rytmiczne ze zmianą tempa; wzorowo współpracuje w zespole.	Tworzy bogatą ilustrację dźwiękową budzącej się przyrody z użyciem zmian temp i dynamiki.

Rozdział IV. Zbliża się lato

1. Dla mamy i taty	Śpiewa piosenkę okolicznościową z pomocą klasy.	Wykonuje proste gesty ruchowe do piosenki „Dla mamy i taty”.	Prawidłowo gra fragment melodii tradycyjnej na flecie lub dzwonkach.	Wykorzystując komputer lub program, samodzielnie komponuje krótki utwór dla bliskich.	Komponuje utwór z wykorzystaniem zaawansowanych aplikacji cyfrowych i aranżuje go dla klasy.
2. Święto wszystkich dzieci	Śpiewa piosenkę „Chcę być kimś ważnym” w zespole.	Porusza się do muzyki zgodnie z jej ogólnym charakterem.	Podejmuje udane próby improwizacji głosowej mającej na celu wyrażenie emocji.	Trafnie analizuje, jak elementy muzyki (tempo, melodia) wpływają na samopoczucie człowieka.	Wybitnie improwizuje głosem i dźwiękiem, ilustrując skomplikowane stany emocjonalne.
3. O czym może mówić muzyka?	Słucha fragmentów cyklu „Karnawał	Rozpoznaje, jakie zwierzęta naśladuje	Identyfikuje brzmienie instrumentów budujących	Wykonuje oryginalny rysunek inspirowany	Analizuje szczegółowo, jak zmiana barwy instrumentów

	zwierząt” C. Saint-Saënsa.	muzyka (np. stoń, łabędź).	opowieść (kontrabas, flet, wiolonczela).	muzyką, będący trafną interpretacją dzieła.	orkiestrowych kreuje obraz przyrody.
4. Z piosenką nad morze!	Śpiewa z klasą piosenkę „Żeglarz i fale”.	Rozumie, że szanta to tradycyjna piosenka o tematyce morskiej.	Wyjaśnia rolę szant w utrzymaniu wspólnego rytmu pracy marynarzy na statku.	Samodzielnie określa i uzasadnia swoje preferencje muzyczne, szukając innych szant w mediach.	Wyszukuje w mediach cyfrowych rzadkie pieśni żeglarskie i przygotowuje z nich prelekcję.
Warsztat muzyczny – podsumowanie roku	Naśladuje podstawowe ćwiczenia wokalne-oddechowe podsumowujące rok.	Śpiewa wybraną piosenkę z minionego roku szkolnego wraz z grupą.	Samodzielnie realizuje rytmiczną sylabizację ze zmianami tempa i dynamiki.	W zespole tworzy rozbudowaną „muzyczną pocztówkę z wakacji”, łącząc rytm, gesty i dźwięki.	Wykazuje się pełną, bezbłędną wiedzą i umiejętnościami ze wszystkich działów podręcznika.

Uzupełnienie do wymagań na poszczególne oceny z muzyki:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- prawidłowo i całkowicie samodzielnie śpiewa piosenki z podręcznika oraz z repertuaru dodatkowego,
- prawidłowo gra na różnych instrumentach melodycznych melodie z podręcznika oraz z repertuaru dodatkowego,
- samodzielnie odczytuje i wykonuje dowolny utwór,
- potrafi rozpoznać budowę utworu muzycznego,
- posiada wiedzę i umiejętności przekraczające poziom wymagań na ocenę bardzo dobrą,
- bierze czynny udział w pracach szkolnego zespołu muzycznego lub chóru lub
- jest bardzo aktywny muzycznie,
- wykonuje różne zadania twórcze, np. układa melodię do wiersza, akompaniament perkusyjny do piosenki

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- prawidłowo i samodzielnie śpiewa większość piosenek przewidzianych w programie nauczania,
- prawidłowo i samodzielnie gra na instrumentach melodycznych większość melodii przewidzianych w programie nauczania,
- umie bezbłędnie wykonywać rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych,
- potrafi rytmizować teksty,
- rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,
- zna podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy,
- podaje nazwiska wybitnych kompozytorów z programu danej klasy.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa pieśni i piosenki jednogłosowe,
- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym,
- wykonuje proste rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,
- rytmizuje łatwe teksty,
- zna podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy i wie, co one oznaczają,

- prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy lub zeszyt ćwiczeń.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela śpiewa niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania,
- niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela gra na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym niektóre melodie przewidziane w programie nauczania,
- wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,
- zna tylko niektóre terminy i pojęcia muzyczne,
- prowadzi zeszyt niesystematycznie i niestarannie.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- niedbale, nie starając się poprawić błędów, śpiewa kilka najprostszych piosenek przewidzianych w programie nauczania,
- niedbale, nie starając się poprawić błędów, gra na instrumencie melodycznym gamę i kilka najprostszych utworów przewidzianych w programie nauczania,
- niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- myli terminy i pojęcia muzyczne,
- dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą,
- najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne – wykonuje z pomocą nauczyciela.

Ocenę niedostateczną uczeń otrzymuje tylko w sytuacjach wyjątkowych, np. gdy, mimo usilnych starań nauczyciela, wykazuje negatywny stosunek do przedmiotu oraz ma bardzo duże braki w zakresie podstawowych wymagań edukacyjnych dotyczących wiadomości i umiejętności przewidzianych dla danej klasy. Mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać najprostszych poleceń wynikających z programu danej klasy. Nie prowadzi również zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ucznia.

Kryteria oceniania – co oceniamy

1. Podczas wystawiania oceny za śpiew należy wziąć pod uwagę: poprawność muzyczną, znajomość tekstu piosenki, ogólny wyraz artystyczny.
2. Przy wystawianiu oceny za grę na instrumencie trzeba uwzględnić: poprawność muzyczną, płynność i technikę gry, ogólny wyraz artystyczny.
3. Wystawiając ocenę za wypowiedzi na temat utworów muzycznych, połączoną ze znajomością podstawowych wiadomości i terminów muzycznych, należy wziąć pod uwagę:
 - zaangażowanie i postawę podczas słuchania,
 - rozpoznawanie brzmienia poznanych instrumentów i głosów,
 - rozpoznawanie w słuchanych utworach polskich tańców narodowych,
 - podstawową wiedzę na temat poznanych kompozytorów,
 - wyrażanie muzyki środkami pozamuzycznymi (np. na rysunku, w opowiadaniu, dramie).
4. Przy wystawianiu oceny za działania twórcze – wokalne i instrumentalne należy wziąć pod uwagę:
 - rytmizację tekstów,
 - improwizację: rytmiczną, melodyczną (wokálną i instrumentalną) oraz ruchową,
 - umiejętność korzystania ze zdobytych wiadomości i umiejętności przy wykonywaniu zadań twórczych, np. wymagających korelacji działań muzyczno-plastycznych,
 - umiejętność przygotowywania ilustracji dźwiękowej do opowiadania, komiksu, grafiki itp. (dobieranie efektów dźwiękowych),
 - umiejętność tworzenia prostych akompaniamentów perkusyjnych.

